

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdájában Kézdi-Vásárhelytől, hova egy lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartások stb. intézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közölhetők.

# SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr  
Fél évre . . . 3 frt — kr  
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr  
Külföldre 1 évre 8 frt — kr

Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak terfogatáért 4 krajczár.  
Ezenkívül minden beiktatásnál 80 krajczár bélyegdíj fizetendő.

## Keleti szomszédaink.

Kézdi-Vásárhely, 1889. márcz. 9.

Évek óta állandó tűzfészek a Balkán-félsziget Európára nézve. Annyi gyűlékony anyag van ott felhalmozva, hogy folytonosan remegni lehet, nehogy szikra hulljon bele, mely lángba borítaná az egészét. A szomszéd házától tüzet foghat a miénk is. A balkán államok tőszomszédaink. Nekünk tehát résen kell lennünk.

Nem régen Bulgária vonta magára figyelmünket, majd Románia felé fordult tekintetünk. Az orosz tudott gondoskodni mindenütt eszközökről, melyekkel az állapotokat összevissza kuszálhatta. Bulgáriában Battenberg Sándort sikerült eltennie láb alól; Romániában parasztlázadást szított, mely Károly királyt fenyegette elsepréssel; Macedóniában a szultán ellen csinált forrongást; Szerbiában még eddig csak Milán király bölcs tapintatának köszönhető, hogy a katasztrófa mind ez ideig elháríthatott.

Az orosz fondorlat Bulgáriában nem tudván diadalt aratni, tevékenységének súlypontját áttette Romániába, hol telhetetlen önző céljainak megvalósítására igen alkalmas eszközt talált az ó-konzervatív pártban. Ez a párt nem akar egyebet, mint hogy a román királyságot Oroszország alá helyezze, mint patronatus alá. És ez a párt minden áron hatalomra akar vergődni. A minapában határozottan kijelentette, hogy a kormány egyedül őt illeti. A hatalmat nem akarják az ő kezükbe adni, ők erőszakhoz fognak folyamodni, s ekkor kész a forradalom, kész az ürügy, hogy behívják az orosz rendet csinálni. Románia állapota kezdnek aggasztókká lenni s el lehetünk készülve bizonyos keletlen meglepetésre, minőben már gyakran részesítettek a balkán államok.

A balkán államok különben kifogyhatatlanok a meglepetésekben. Mutatja ezt Szerbia példája, honnan az a hír jön, hogy Milán király lemondott a trónról fia javára, az ország kormányzását egy regensségre bízva. Hogy a legszebb férfikorában levő király lemondjon a trónról, melyen eddig annyi sikert aratott s melyen népe ragaszkodását vívta ki, arra valóban nagy okai kellett hogy legyenek. Igazán bámulatos, hogy ő, ki Szerbiában rendet és kultúrát teremtett, azt királysággá emelte, megerősítette annak európai tekintélyét, ki a hajdan belső zavaroktól dúló Szerbiát a Balkán-félszigeten úgy szólván a béke sarkpontjává tette, s ki csak nem régiben is képes volt trónja szilárdsága és hazája belbékéje érdekében magát egy válpör izgalmainak kitenni: most, midőn oly nagy szüksége lett volna rá hazájának, önként száműzi magát a trónról s azt kiskoru fiára ruházza át.

Egy rejtélyei az lemondás, melyet csak a jövő eseményei fognak megfejtetni. Hanem annyi bizonyos, hogy Szerbiában valami baj van, mert hogy a fáradhatatlan tevékenységű, erélyes Milán király, ki kitartásának, odaadó buzgalmanak oly fényes jeleit adta, most erre a lépésre határozta el magát: azt holmi kicsinyes okok miatt nem tehet.

Avagy erélye, kitartása megtört a küzdel-

mekben, s az ember diadalmaskodott benne a király felett? Nem lehetetlen ez sem, bár ellent mond eme föltevésünknek azon körülmény, hogy annak idején nevének ő maga bűnül róttá fel azt, hogy az kiskoru gyermeke trónraültetésével akarta az ő lemondását előidézni s ezáltal az országot zavarokba dönteni.

Mi mélyen sajnáljuk Milán lemondását, mert monarchiánk egy megbízható szövetség, kitűnő barátot veszített benne.

A különböző pártárgyalatokból alakult regensség élén a kipróbált, de köztudomás szerint orosz-barát Risztics áll, ki megnyugtató nyilatkozatokat tett ugyan az általa kifejtendő politikára nézve, de sem az ő, sem társainak multja nem nyújt eléggé biztos garanciát a jövőre nézve. Ezért nem fojthatjuk el aggodalmunkat a szerbiai eseményekkel szemben.

Sajátságos dolog, hogy rövid két év óta ez a második uralkodó a Balkán-félszigeten, ki kénytelen volt trónját elhagyni. Vajjon nem fogja-e követni példáját egy harmadik is? S vajjon ki lesz az?

Kíváncsiak vagyunk rá, hogy még miféle meglepetéseknek leszünk részesei a balkán tűzfészekről.

## Országgyűlés.

A képviselőház márczius 5-ki ülésén Cs. társ Zsigmond képviselő — hivatkozva arra, hogy Pulszky Károly napidijait 38,592 frt 50 kr erejéig lefoglalták s Pulszky nem tisztázta ügyeit — kéri, hogy ez eset az összeférhetlenségi bizottsághoz tétessék. Elnök az ügyet az összeférhetlenségi bizottsághoz utasítja. Ezután Török Zoltán kijelentette, hogy a szombati ülésen az elnököt nem fenyegette. A napirend felvételén, a véderőjavaslat 25-ik paragrafusát tárgyalta. Elsőnek Komlóssy Ferencz szólalt fel. Nem fogadja el a szakaszt és kikel a zsidó sajtó ellen, s ajánlja a honvédelmi miniszternek, hogy a zsidó önkéntesekből csináljon altiszteket, mert a zsidók inkább lesznek manipuláns örmesterek, mint tisztek. Elnök a szónokot rendre utasította. Utána Fabinyi Theofil szólott, kimutatva, hogy a hadsereg nyelvkérdése a felségjogok közé tartozik. Felszólaltak még Asbóth János és Komjáthy Béla. Utóbbi a honvédelmi miniszter ellen intézett támadásokat. Végül báró Fejérváry honvédelmi miniszter tett megjegyzéseket Komjáthy beszédére.

A márczius 6-ki ülésen folytatott a véderőjavaslat 25-ik §-ának tárgyalása. Az ülés első szónoka Goda volt, ki a szakasz ellen beszélt. Kricsfalussy szintén ellene beszélt s határozati javaslatot nyújtott be. A következő szónok Horánszky, hosszu beszédével, melyet a javaslat ellen tartott, több felszólalást provokált. Horváth Gyula kijelenti Horánszkynek, hogy senki nem sines joga azt állítani, hogy ő elveit megváltoztatta. Fejérváry báró honvédelmi miniszter, Horánszky beszédére reflektálva, kijelenti, hogy a sorozásnál visszaélések nem történnek. Horánszky a tisztí vizsgáknál való visszaélésekről szólván, a tisztikart gyanúsítja, a mit Fejérváry visszautasít. (Zaj balfelől.) Horánszky erre kijelenti, hogy ő egyáltalában nem akart sérteni.

## SZEMLE.

A szerb király lemondása képezi most beszéd tárgyát szelvényben. Mindenütt ennek jelentőségét mérlegelik. Megnyugvással fogadják Milán királynak azon nyilatkozatát, hogy Szerbiának Ausztria-Magyarországhoz való politikai viszonya teljesen változatlan marad.

A király lemondásának híre Belgrádban csak a délutáni órákban hatott el szélesebb körökbe s mindenütt nagy szenzációt keltett. A lemondási aktus mélyen megrázkélt.

Szerdán, a szerb királyság proklamációjának hetedik évfordulója alkalmából, reggel ünnepélyes istentisztelet volt, melyről a király az egész udvartartás kíséretében visszatért a konakba. Itt az idegen diplomaták és katonai attachéknak szerencse-kívánataikat megköszönve, kijelentette, hogy elhatározta a trónról való lemondását. Ez után a rendkívül megrázkélt diplomatákkal kezét szorítva, a melléktérembe lépett. Itt várakoztak a kormány és az államtanács tagjai, az egész tisztikar és a pártvezérek. A király a trónörökösrel együtt lépett a terembe; Sándor trónörökös apja balján állott. A király ezután megrázkélt hangon felolvasta az ukázt, melylyel lemond az uralkodásról és Sándor fiát királlyá proklamálja. Az ukáz az új király nagykorúságáig a liberális-párt vezérét, Risztics Jovánt, Belimarkovics tábornokot és Protics tábornokot nevezi ki regenssékké. Az ukáz felolvasása után Milán király „zsivjót” kiáltott az új szerb uralkodóra, mire az egész gyülekezet lelkesen ismételte a zsivjót kiáltást. I. Sándor király ezután apja jobboldalára lépett s figyelmesen hallgatta a megrázkélt beszédet, melyet a visszalépő király hozzá intézett. Még most — mondta Milán — van joga az új királynak tanácsot adni. Dolgozzék mindig együtt a népével, válassza tanácsosait a nép javából, s kerülje a hízelgőket és az önző, kapaszkodó embereket. Kívánja, hogy fiának mindig jó tanácsadó legyenek, s mint király, új, fényes lapot fűzhessen a dicsőséges szerb uralkodók történetéhez. Ezután Milán, mint az első alattvaló, letette a hűségi esküt utódja kezébe; majd megcsókolta az új királyt és a három regent; azután elbocsátotta a mélyen megindult gyülekezetet.

Az egész Szerbiában nyugalom van, a rend példás. A lakosság — a R. d. O. jelentése szerint — bizalommal viseltetik a regensek iránt. Más hírek szerint radikális körökben nincsenek megelégedve a regenség összeállításával.

A regensek Tausanovics volt szkupstina-elnököt és a radikális-párt vezérét bízták meg a kormány alakításával.

Bécsi politikai körökben a Szerbiában beállott fordulatot fölőtte fontos, de szorosan vett belügyi eseménynek tekintik, melynél főképp azon kérdés jött tekintetbe, vajjon a megváltozott helyzet elő fogja-e mozdítani az országban a nyugalom oahajtandó tartósságát s a közrendet, s meg fogja-e Szerbiát övni a belső izgalmaiktól. A külügyi politikára vonatkozólag általánosan azt hiszik, hogy akár Risztics, akár más áll az ország élére, észszerűen nem fog és nem akarja a természetes viszonyok által megszabott iránytól eltérni és a barátságos viszonyt az osztrák-magyar monarchiával fenn fogja tartani. Viszont Ausztria-Magyarország bizonyára, mint eddig, úgy ezentúl is tartózkodni fog mindenemű beavatkozástól Szerbia belügyeibe. Higgadtan várják tehát a dolgok további fejlődését.

## Háromszék megye közig. bizottságának márcz. 5-iki üléséből.

Potsa József főispán ur méltósága a gyűlést megnyitván, bejelentette a távollévőket.

Báró Apor Gábor megyei alispán ur hivatalos ügyben távol lévén, Szentiványi Miklós megyei főjegyző havi jelentése olvastatott, mely szerint a közigazgatás menete folyó évi február hóban rendes volt. A tisztikar teljes létszámban jelen volt.

Kézdi-járási szolgabíró Bartók Károly Kézdi-Vásárhely város polgármesterévé választatván, helyébe főispán ur ő méltósága által Cseh Gyula sepsi-járási II-od osztályú szolgabíró, ennek helyébe pedig Damokos Miklós központi közigazgatási gyakornok helyettesített. Vitályos Gyula sepsi-járási írnok Sepsi-Szentgyörgy város tanácsához lépven át, helyébe Kis Ferencz addig ugyanott alkalmazott díjnok, ennek helyébe tiszteletbeli írnoki rangjának megtartásával Bora Benedek neveztetett ki főispán ur ő méltósága által.

Egyéves utlevél kiadatott 311 drb, 15 napos utazási igazolvány kiadatott 154 drb.

A megyei pénztár megvizsgáltván, rendben találtatott.

Tüzeset volt a beérkezett jelentések szerint 7.

Séra Tamás árvaszéki elnök jelentése szerint február végén az árvak létszáma volt összesen 9811, a hó folytán felszabadult 25, a hó végén gyámság alatt maradt 9886, gondnokság alatt maradt 375.

A háromszékmegyei gyámpénztárnak január hóról áthozott készpénze volt 5349 frt 65 kr, ehhez letéteztetett árvaárknak 3386 frt 40 kr, bevételt kamatokból 2099 forint 57 kr, tőketörlesztésből 1863 frt, együtt 7348 frt 97 kr, összes bevétel volt 12698 frt 62 kr. Ebből kiadatott árvak kielégítésére 3314 frt 59 kr, kiköcsönöztetett 5900 frt, együtt 9214 frt 59 kr, melyet a bevételből levonva 3484 frt 3 kr jött át március hóra.

Az ügyforgalmat illetőleg a múlt havi maradékkal együtt február hóban ígatóra érkezett 1282 drb, ebből ellátottat a hó folyama alatt 801 drb.

Babarczy Ferencz kir. adófelügyelő jelentése szerint a folyó évi február havában egyenes adóban befolyt 46,507 frt 34<sup>1</sup>/<sub>2</sub> kr, hadmentességi díjban 165 frt, vagyis előbbiben 397 frt 36<sup>1</sup>/<sub>2</sub> krral több, utóbbiban 7 frttal kevesebb, mint az előző év hason havában.

Az adókievetési munkálatok miben állásáról jelenté, miként a folyó évi föld-, ház- és I., II. oszt. ker. adókievetési lajstromok felülvizsgáltattak, az előírás foganatosítása végett az illető előjárásoknak még múlt hónapban kiadattak, a III. o. keresetadó alá eső új adózáokra vonatkozó javaslatok elkészültek és 8 napi közszemlére kitétel végett az illető előjárásoknak szintén kiadattak.

A IV. oszt. ker. és tüke-kamatadó kivetése folyamatban van.

Ideiglenes házaadamentességben 11 egyén részesült, adófizetési időhaladék nem engedélyeztetett.

Solim Miklós kir. ügyész jelentése szerint a kézdivásárhelyi, valamint a megye területén levő kir. bírósági fogházakban február hó utolsó napján le volt tartóztatva összesen 58 elítélt és 15 vizsgálati fogoly, együtt 73 egyén, köztük 62 férfi, 11 nő, időközben megfordult még az említett fogházakban 81 egyén.

Törvényszéki bonczolás a hó folyamán 1 esetben volt.

Dr. Antal Mihály megyei főorvos jelentése szerint az általános közegészségi állapot e hóban kielégítő volt ugyan, mindamellett a multhoz képest némi tekintetben hanyatlás mutatkozott.

A hevenyfertőző kórok közül a miklósvári és orbai-járáásban járványosan egy sem uralkodott, míg ellenben a sepsi-járáásban Nagy-Borosnyón a tüdőlob és kézdi-járáásban a himlő, mely Romániából hurczoltatott be, szintén járványosan uralkodott. Nagy-Borosnyón tüdőlobban beteg volt 12, meghalt 2, javuló félben van 10. Dálnokban himlős volt 13, meghalt 2, gyógykezelés alatt maradt 11.

Másnemű heveny megbetegedések is gyakrabban fordultak elő s leginkább a légző szervek lobos és hurutos bántalmaihoz tartoztak.

A kézdi-járási orvosnak e hóban tett egészségügyi vizsgálata alkalmával Bereczk, Osdola, Nyujtód, Polyán, Feltorja, Al- és Felcsernáton, Márkosfalva, Sársfalva és Mátisfalva községekben talált szemcsés köthártyalobosok közül a súlyosabbak a megyei kórházba küldettek, a könnyebb esetek pedig otthon vétettek gyógykezelés alá.

Az iskolák vizsgálatával több helyen, mint Belsőfalva, Esztelnek, Kis-Káson, Polyán, Pesel-

nek, Feltorja, Alcsernáton és Bereczkben a rossz iskolaépületek miatt a tanulók egészsége veszélyeztetettnek találtatott s legtöbb községben az iskolák tisztántartására s a gyermekek tisztaságára nagyon kevés vagy éppen semmi gond sincs fordítva.

Az egészségügyi személyzetben azon változás történt, hogy a kézdivásárhelyi közegészségi körben a körorvosi állomásra Dr. Szentpéteri Bálint megválasztatott s állomását el is foglalta.

Nagy Gyula kir. erdőfelügyelő az erdészeti bizottság folyó évi január havi működéséről szóló jelentést terjeszti elő, mely szerint a bizottság január 8-án tartott ülésében számszerint 19 folyó ügyet intézett el.

Az elintéztet folyó ügyek közül a következők említettek meg:

A kézdi-polyáni görög katolikusok egyházával szemben Kézdi-Polyán községe patronatusi joga gyakorlata iránt Solnay János gör. kath. esperes által a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz beadott folyamodványra Polyán községének azon jelentése terjesztetett föl, hogy a község a gör. kath. egyház érdekében patronatusi jogot soha se gyakorolt és abból folyó kötelezései sincsenek.

Kézdi-Vásárhely város v. polgármestere Szűcs József ellen az 1888. évi november havi ülésen kimondott felelősséget a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium a kir. adófelügyelőtől felérkezett azon jelentés alapján, hogy a mulasztás az év végéig helyrehozott, feloldotta.

Kézdivásárhelyi Thuróczy Ilka és társai árvak benváló telkét Szűcs József akkori polgármester a város közönsége részére megvásárolta és Varga József főjegyző, mint árvaszéki elnökhelyettesével a szerződést gyámhatóságilag jóváhagyatta. Nagy Ferencz által beadott panaszos kérés és a vármegye tiszti ügyészétől bekért véleményesijelentés folytán Szűcs József ellen fegyelmi keresetet ennek időközben a város szolgálatából való eltávolítása miatt nem lehetett elrendelni; ellenben, mivel az 1886. évi XXII. t.-cz. 24., 110., 165. §-ai rendelkezései általa nem tartattak meg, ellene a kártérítési felelősség fentartatott. Varga József főjegyző, mint elnökhelyettes ellen az említett törvény 90. §. a) pontja értelmében a fegyelmi kereset azért rendeltetett el, mivel a közigazgatási bizottság által ezen ügyben elrendelt tárgyalás megtartásáról nem gondoskodott, sőt az ügyrend 55. §. második bekezdése értelmében a szerződés jóváhagyását sem bocsátotta az árvaszék ülése elhatározása alá, hanem a szerződést maga látta el az árvaszék nevében jóváhagyási záradékkal. Azonban tekintettel arra, hogy a városi árvaszék tagjai, mint a városi képviselőtestület tagjai, érdekeltek ezen ügy gyámhatósági elhatározására: ezen eladási jogügylet gyámhatósági elbírálása- és esetleg jóváhagyásával Háromszékmegye árvaszéke bízott meg; a közigazgatási bizottság által elrendelt tárgyalást pedig a helyszíneire kirendelt megyei árvaszéki elnök fogja megtartani.

A feldobolyi, zágoni, czofalvi ev. ref. továbbá a bereczki és szentléleki róm. kath. egyházak alapjainak tüke-kamat adó alá vonása iránt fennforgó ügyben a pénzügyi közigazgatási bíróság elrendelte, hogy az 1888. évi 43. t.-cz. 9. §-ának megfelelően az adófelügyelő felelősségének szóval lett bejelentése folytán az adófelügyelő által a közigazgatási bizottsághoz tett felterjesztések, illetve felelősségek hiteles másolatban az érdekelteknek adassanak ki. Ennek folytán azon hiteles másolatok az illető egyházak lelkeszeinek megküldetnek és azoknak jogukban áll 30 nap alatt közvetlen a pénzügyi s közigazgatási bírósághoz észrevételeiket beküldeni. A tüke-kamat adóval terhelt egyházak érdekében cselekedeznek, ha az adófelügyelő felterjesztésében felsorolt indokokat közvetlen a budapesti pénzügyi közigazgatási bírósághoz intézendő beadványban leírandó észrevételekben megerősítik és az által alkalmat nyújtanak a felsőbb pénzügyi hatóságnak arra, hogy valahára ezen vitatott kérdést döntvény által intézhesse el.

Az italmérési jog kártalanításánál elrendelt egyeztető tárgyalás megtartására a közigazgatási bizottság maga kebeléből az albizottságba elnöknek szotyori Nagy Károlyt, rendes tagoknak Uj-

várossy József és ügyvéd Nagy Károlyt, póttagoknak Imreh Albert és Eötvös Károly Lajost választotta meg.

## Az italmérési jövedék és kártalanítási törvények

életbeléptetésére vonatkozó miniszteri rendeletek külön füzetben megjelentek Lampel Róbert fővárosi könyvtáros kiadásában. A füzet el van látva jegyzetekkel, iratpéldákkal s betűsoros tárgymutatóval. Földbirtokosok, bérlők, pénzügyi hivatalnokok, megyei tisztviselők, községi előljárók nagy hasznát vehetik. Közöljük belőle a bevezetést.

### Előismeretek.

Mindenekelőtt azt kell figyelembe ajánlanunk, mikép a miniszterelnöknek a képviselőház folyó évi február 23-iki ülésében tett nyilatkozata értelmében az igénybejelentési határidő, mely 1889. március 31-ig volt kitűzve, folyó évi április 31-ig fog elhalasztatni. Erre maga a kormány fog javaslatot tenni, minthogy meggyőződött arról, hogy az oly nagy fontosságú műveletek teljesítése, melyek a bejelentésekben összpontosulnak, a tulajdonosok jogai s érdekei veszélyeztetése nélkül, azon záros határidő elégségesnek nem tekinthető. És pedig különösen azon okból, mivel az irányadóul és a teendőkre nézve szabályul szolgáló miniszteri „Kártalanítási Utasítás” sokáig készült s csak e napokban, február vége felé, adatott ki; mely késedelemnek ismét az volt az oka, mert a kártalanítási törvényjavaslaton a képviselőház nagyon számos s fontos változtatásokat tett, melyek az utasítás elkészítését hosszabb időre visszavetették.

A kormány ezen intézkedése minden részről nagy elismerésben részesülhet helyessége, sőt szükségessége folytán a kártalanítási eljárásra hivatottak részéről, mivel több időt nyerhetnek az eljárási szabályok tanulmányozására, mitől az egész kártalanítási művellet kielégítő lebonyolítása nagy mérvben feltételeztetik, és még nagyobb mérvben a magán érdekelt felek részéről, kiknek jogbiztoságáról van szó.

Es pedig nemcsak az igénybejelentések kellő eszközölhetése tekintetéből, hanem s még inkább, a bizonyítékok előállításának, s felhasználásának könnyebbítése miatt is. Ennek a határidő meghosszabbítása által nyújtandó előnyét nem lehet sokra nem becsülni, ha meggondoljuk, hogy a magánosok érdekei szempontjából, a legnehezebb feladatot képezendi a bizonyítás keresztlivitele, melynek szabályai a miniszteri utasításban részletesen s tüzetesen előadatnak.

A kártalanítási igények bejelentésének s a bizonyítási eljárásnak rendezése képezi azon sarkpontokat, melyek körül forog a kártalanítási műveletnek, úgy állami, mint magán érdekekből való helyes keresztlivitele.

A bizonyítás, melytől feltételeztetik a kártalanítás megállapítása, a legnehezebb feladatot képezi a regale-tulajdonosokra nézve. És pedig annál inkább, minthogy számos viszonyok fordulnak elő, melyekben azok nem rendelkeznek a bizonyítéki eszközökkel; azon okiratok, melyektől függ jogaik érvényesítése, idegen kezekben, mint az adó-üggyekben, a hatóságoknál, adóhivataloknál léteztek, és azért is, mivel bonyolult, csak nehezen felderíthető viszonyok is jönnek elő, midőn p. o. a regale-jövedelem az ingatlanok jövedelmével párosul, s különböző adózási nemek vegyülnek össze.

Különben a bizonyítás elvei eszközei rendszert ugyanazok a kártalanítási eljárásban, mint a magánjogi ügyekben; nevezetesen a magán s közokiratok, közjegyzői okmányok, tanúk; de ezeken kívül a hivatalos nyomozás is nem csekély szerepet játszik a kétes ügyek kiderítésében.

Legfontosabb itt is az okiratok általi bizonyítás, mi legnagyobb biztosságot nyújt; milyenek a magán jellegűek közül: a bér- s haszonbéri szerződések, adás-vételi, vagyon-átruházási szerződések, számadások, jövedelmi kimutatások stb.; a közjogiak közül adó-ívek, könyvesek s lajstromok; felszólamlási s közigazgatási bizottságok jegyzőkönyveinek kivonatai, árverési jegyzőkönyvek, adókievetési iratok stb.

A miniszteri utasításban irányadóul szolgál a bizonyításra nézve különösen a következő szabályok. A közokiratokon kívül teljes bizonyítékot nyújtanak azon ügyletek, melyek közjegyzői okiratokba foglalvák, vagy a melyek közjegyzőileg hitelesítettnek, valódiságuk bizonyítottatik. Ezekhez soroltatik a 21. §-ban, a beallottnál nagyobb jövedelem élvezésének igazolására, a szerződésnek két tanu általi aláírása is.

Ha ily hiteles okiratokat mutathat fel valaki — egyéb bizonyítékokra szükség nem leend. De ha a felmutatott okiratok nem felelnek is meg a fentebbi kellékeknek, elfogadtatik mégis bizonyító erejük, ha keltük hiteles okmánynyal kifogástalan két tanuval igazoltatik.

Szükséges kellék általában, hogy a magán ok-

iratban vakarások, javítások, toldozások ne forduljanak elő, mert így nem bírnak bizonyító erevel.

A bizonyítás könnyebbitésére, illetőleg sok esetben lehetővé tételére, az utasításban több rendbeli kedvezmény nyújtatik — különösen azon jogos s méltányos érdekek, hogy a bejelentési, benyújtási záros határidő el ne mulasztassék. Így irányszabály ugyan, hogy a bejelentésekkel együtt a bizonyítékokat is be kell mutatni; de ha valaki erre nem volt képes, mert azokat elő nem szerezhette, elfogadtatik az azokra való hivatkozás is; s megengedettik, hogy a bizonyítás módjaita jelölthessék ki — a tényleges bizonyítás helyett; nevezetesen, ha a kártalanítás a rendes alaptól eltérőleg kéri (23. §.). ha a nagyobb jövedelem élvezése igazolandó. (30. §.) Akkor pedig, ha bizonyos esetekben a bírói eljárás folyamatba tétele igazolandó, ennek teljesíthetősére új határnapul július 15-ke tűzött ki.

Midőn bizonyítékul adóbeli kimutatásokra van szükség, megengedettik, hogy a magánosok az adóajástromokat betekinthezzék s azokból kijegyzéseket tessenek; sőt ha hivatalos titok esete forogna fenn, igényelhetik, hogy velők a szükséges adatok szóbelileg közöltesse.

Az igénybejelentések érvényes megtétele tekintetében fontosak a 37. §. szabályai azon esetekre, ha jogi személy a tulajdonos, ha önképviseletre nem jogosított lép fel; ha meghatalmazás esete jön elő; vagy ha a regale közös tulajdon képez. A 38. §. pedig előadja, hogy az írásbeli bejelentések mit kell tartalmaznia.

Különben a bejelentésekre nézve fontos kedvezmény az is, hogy ha azok körül hiányok fordulnának elő azok pótlására 15 napi határidő adatik. (38. §.) Ily kedvezmény adatik akkor is, ha a hibás bejelentés, mert p. o. nem az illetékes adófelügyelőnél adatott be — visszautasítottik. Ily esetekben a felelősségnek is van helye.

## Különlék.

**Felhívás.** A kézdívasárhelyi olvasó-egyesület kezdeményezése folytán 1889. márczius 15-én este 6 órakor a városház disztermében tartandó nemzeti ünnepélyre a helybeli és vidéki honfiakat és honleányokat tisztelettel meghívja az ünnepélyt rendező bizottság. Műsorozat: 1.  $\frac{3}{6}$  órakor a tűzoltó-zenekar körmenete a főtéren, annak végeztével a közönség fölvonulása a városház disztermébe. 2. Elnöki megnyitó Barthos Károly rendező bizottsági elnök által. 3. „Háromszinű zászló lobog”, éneklő a tanítói dalkör. 4. Felolvasás Vajna Károly által. 5. Szaval: Jancsó Ámália k. a. 6. „Hymnus”, éneklő a kereskedő-ifjúság dalköre. 7. Szaval Baló László. 8. „Rákóczy-induló”, a tűzoltó-zenekar által. Belépti díj 10 kr. Felülfizetéseksé köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtatványoztatnak. A tiszta jövedelem az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület javára fog fordíttatni. Este 8 órakor társas vacsora lesz a Jancsó Dénes vendéglőjében.

**Márczius 15-ét** az idén is meg fogja ünnepelni a Rikán belőli honvéd-egylet a szokásos módon. Az ünnepélyre a közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség.

**A kézdívasárhelyi lövész-egyesület** részére kikölcsozött 4 db huszár-karabély közül 2 darab eltévedt. Az egylet elnöksége szívesen felkéri az egyleti tagokat, hogy ha a két eltévedt karabélyról valamit tudnának, jelentsék be, mivel esetleg azok megfizetése az egyesület vagyonát érzékenyen megcsontkítaná. Kézdí-Vásárhelyt, 1889. márczius 9-én. Az elnökség.

**A nagy keleti utazás** — melyet a brassói kereskedelmi és iparegyesület idei április 20-án rendez — a kereskedelmi minisztérium pártfogása alatt áll s így sikere annál biztosabb. A miniszter rendeletet intézett már e tárgyban az összes keleti konzulátusokhoz és ezenkívül nyílt rendelettel látta el a kirándulás vezetőjét s tagjait. Minthogy a bejelentési határidő nem sokára lejár, ismételt figyelemztetjük erre a t. közönséget azon megjegyzéssel, hogy a kirándulás rendkívül élvezetesnek ígérkezik, el is tekintve attól, hogy a legolcsóbb is, mely valaha rendeztetett: II. oszt. Brassótól—Budapest—Belgrád—Nis, Sófia—Konstantinápoly—Várna—Rusok—Giurgiu—Bukarest—Predeáln vissza ellátással együtt 156 frt. A részvételi ár csaknem minden állomásra ugyanaz, mert ugyanazt a körutat kell megfutnia mindenkinek. Bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgál a brassói kereskedelmi és iparegyesület, hol a bejelentések is eszközlendők. Minden résztvevőnek utlevélről kell gondoskodnia.

**A gyergyószentmiklósi ifjuság** bálja folyó hó 5-én tartatott meg s igen jól sikerült. Közönség

igaz, nem volt oly nagy számban jelen, mint a megelőző évben, hanem azért a mulatság kedélyesség és vígsággal teljes volt. A rendezőség, élén Dr. Fejér Dávid elnökkel, kötelességének buzgón igyekezett megfelelni. A négyeseket 30—30 pár, a körmagyart pedig 26 pár tánczolta. A jelen volt kisasszonyok neveit a következőkben adjuk: Bocsány Irma, Tiltscher Iza, Fejér Róza, Medgyesy Vilma, Czárán Berta, Karácsony Ninka, Erános Anna, Kedves Erzsé, Görög Rebi, Kritsa Róza, Fejér Véri, Miklós Kati (Szárhegy), Fiala Rebi és Kedves Emma. A mulatságnak reggeli 5 óra vetett véget.

**Halálozás.** Gyergyószentmiklósi id. Vákar Gergely kereskedő, köztisztviselőben álló emberbarát, életének 79-ik évében folyó hó 5-én rövid szenvedés után elhunyt.

**Gyergyó-Ditróban** írják: Gyergyó-Ditróban az ugynevezett régi „Czéh-társulat”, mely évek óta szétzúlló félben volt, a múlt hetekben új és erős „Ipartársulat”-t alakult, mely megkezdvén működését, először is „Polgári Olvasókör”-t teremtett magának, hogy ezáltal minden jóra való iparosnak és székely gazdának alkalom nyíttassék saját szellemi képességét tovább fejleszthetni. A kör számára mintegy kilencz lap rendeltetett meg. S hogy egyszerűsége miatt életjét adjon magáról: márczius 4-én a polg. isk. disztermében házias jellegű társas-bált is rendezett, melyen több, mint 150 személy jelent meg, s mely mintegy 50 frt tiszta jövedelemmel szaporította pénztárát. Azon ügybuzgó férfiaknak neveit, kik fáradhatatlanul működtek az ipartársulat létrehozatalán, ide iktatom: Elnök Lázár János ditrói kereskedő, alelnök F. István, igazgató-gazda Bíró Sándor földbirtokos, jegyző Bangi Árpád, pénztáros Bede Ödön, könyvtáros Dobribán Vertán és többen, kik között feltűnik Kolumbán Antal, ki egy 20 frtos ozimtblát ingyen készítet. Adja Isten, hogy e szép példa több követőre találjon!

**Korcsolya-egyleti bál.** A gyergyóditrói korcsolya-egylet Taschek Gyula elnöklete alatt folyó hó 2-án a polg. isk. disztermében szépen sikerült bált tartott. Ditróban különben — mint levelezőnk írja — négy bált rendeztetett az idén.

## 8-ik közlemény

az orbajjárású vörös kereszt fők-egylet azon tagjairól, a kiknek évi tagsági díjai  $\frac{2}{3}$ -ad részben a kézdívasárhelyi „Rádóló”-kórház javára adományoztatnak.

Gróf Mikes Erzsébet gyűjtése Zabolán.

Rendes tagok 6 évre évenként 2 frttal.

Özv. Gróf Mikes Benedekné, Gróf Mikes Erzsébet, Kyd Sándorné sz. Gróf Mikes Sophie, Gróf Mikes Armin, Gróf Mikes Emma, Gr. Mikes Ilona, Gr. Mikes János; össz. 7 tag.

Rendes tagok 6 évre évenként 1 frttal.

Baró Szentkereszty Béla, Müller János, Benedek István örnagy, Müller Jánosné, Székely György, Bodó Endréné, Szűcs Albert, Finta Géza, Ehrenrand Lajos, Sigmund István, Gazda Gábor, Jóó István, Fejér Károly, Ponori Sándor, Ponori Sándorné, Potsa János, ifj. Jakab István, Beldi László, Gyárfás Emma, Fejér Antal, Dr. Sinkovics Aurél, Horváth György honv. hadnagy, Kyd Sándor, Dr. Kovács Gyula, Dr. Kovács Gyuláné, Zomora Dániel, Maurer Mihály, Gróf Wurmbrandt Ferencz, Fejér Árpád, ifj. Izsa Miklós, Potsa József főispán, Jáske Berta, Deák Domokosné, Deák Lujza, Bogdán Ferencz, Galgóczi Sarolta, Benkő Gyula ref. pap, Vajna Dénes, Dobay Jánosné, Melik Bogdáné, Gál Domokosné, Hosszu Gyuláné, Gyertyánfi és Bogdán, Carola Simegh. Butyka Józsefné, Tornyai Lipótné, ifj. Becsek Imréné, Komsa Rebeka, özv. Kozma Lászlóné, Szonda László, Imre Sámuel, Finta Ferencz; összesen 52 tag.

Rendkívüli tagok 1 frttal.

Szonda Lajos, Gyalokay Sándor; összesen 2 tag.

Fogadják a kiválóan buzgó gyűjtő s a szíves aláíró új egyleti tagok hálás köszönetünk.

Kézdí-Vásárhelyt, 1889. február 28-án.

A vörös kereszt egylet kézdívasárhelyi és vidéki választmányának nevében:

Baró Szentkereszty Stephanie,  
elnök.  
Dobay János,  
jegyző.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:  
Ifj. Dobay János.

## Nyílt tér.\*

Válasz Sz. J. községi bíró urnak.

Szentkatolna, 1889. márczius 4.

Jelige: Úss a szegre,  
Ne melléje!

Hogy a közügy érdekében tett igazságos fel-  
szólalásom Sz. J.-től félremagyarázva ne maradjon, erkölcsi kötelességemnek tartom a tek. szerkesztő ur és a t. olvasó közönség előtt a „Székelyföld” 16-ik számának nyílttéri rovatában meg-

\* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

jelent „Végválasz”-ra a magam igazolása és a tények kiderítése szempontjából feleletet adni.

Legelőbb is, hogy késem jobban vágjon, az említett csorbát fenem ki. Kezdem azon állításával: „előkerítettem az alapszabály-tervezetet”, mely épen oly csorbátlan füllentés, mint a másik: „Elkészítettem az alapszabály-tervezetet”; mert a 11-ik számban észrevehette volna, ha saját szájjal ennék, hogy még a múlt év január havának első felében kézre kapta volt, tehát egy évig al-tatta.

Az „ekelés-mekelés” épen az ön tulajdona, mert a kérdéses 100 frtra vonatkozólag ötféleképen ekelt-mekelt, melyek közül négynek alaptalanságát az ötödik bizonyítja.

1-ször azt mekelte a jegyzőkönyvben, mit még a lapban is idézni mert. 2-szor és 3-szor a miket én szavai után írtam, mit „ekelés-mekelés”-nek nevezett. 4-szer a folyó évi február 15-én tartott képviselőgyűlésen 47 ember előtt Gy. I. azon ujalagos interpellációjára, hogy „a kérdéses 100 forintra vonatkozó sok utja közül melyiket tartja meg?” — ön azt felelte: „Elismerem, hogy volt pénz hagyva, de a hagyakozó tölem pénz-és gabona-nemekben visszavette”, mit Gy. I. jegyzőkönyvre vétetni akart, de ön, mint azon gyűlésnek elnöke, a gyűlést fölfüggesztette. Délután a jegyző kérdésére azt felelte, hogy „nem tud a nevezett alapról semmit, most is az 1887. decz. 16-án tartott gyűlésen mondott szavait tessék írni”. Gy. I. követelte a délelőtt 47 ember előtt tett nyilatkozatának leírását, de ön azt íratta: „Hallotta, hogy volt adomány, de azt is hallotta, hogy az vissza is lett véve.” Ezek után interpellálónak erős követelésére be lett írva a délelőtti nyilatkozata is, s ön tudomásul vette és aláírta. Most kérdem Sz. I. urat: ki „ekel-mekel”?

Azt írja: „A magtár-alap dolga tisztában van. E tisztázás érdekében kifejtett eljárást hosszadal-massága miatt nem írja le.” Jól is tette; mert ezen magtár-alapnak 8 évi gyümölcsözése egye-düli a maga nemében. A megindítás havában, 1881. elején, volt 91 frt 13 hl. gabona. S ma az egészet, tőkét kamatosztól együtt, pénzbenben szá-mítva, van 107 frt. Szép haladás visszafelé! S még is ezen szakasz végén a többszörös érdemeinek jelölül feltűzött zergőkből egyet rám akar akasz-tani azon félrevezető állításával, mintha én azt mondtam volna, hogy a P. J.-feli levélváltás nem volt szükséges és nem történt meg. Továbbá az-zal is rám akarja madzagolni kiérdemlett érdemét, hogy az is bebizonyult volna azon gyűlésen, hogy B. M. nem volt kezelőbizottsági tag. Ez újra fül-lentés, mert az 1881. márczius 9-én tartott gyű-lés jegyzőkönyve szerint B. M. kezelőbizottsági tagnak volt választva, s ha hiszen neki, töle is megkérdézheti, mert tud róla. De ha nem ismerte magát kezelőbizottsági tagnak B. M.: hogy mert a magtárban gazdálkodni? hogy merte a maradék összeget hír nélkül elvinni? Vajjon az eredeti gyűjtő-iv nem az ő kedvére költözött-e a más vi-lágra? mert tudom szerint nem 8, hanem 13 hl. gabona volt letéve. Az ellenkezőt csak akkor hi-szem el, ha az eredeti s általam ismert gyűjtő-iv föltámad. S lehet, hogy akkor be lenne bizonyít-va, miszerint B. M.-nál nem a most fölfedezett s eddig nem emlegetett alap maradt, hanem több. Hisz a múlt évben a község házánál többek előtt mondtotta, hogy „a papnál levő 20 frtos kötelez-vényt nem készpénzben, hanem gabonábanben kapta volt”. S most, midőn kisült, hogy készpénz-ben kapta, felede mult s még jelen évi állításait is, s csak annyit ismert be, a mennyit bizonyíté-  
kokkal erősíteni lehetett. Ezekből kifolyólag B. M.-nak szánt, e tárgyra vonatkozó közmondásom ez: „A farkas ha meg is vedlik, de természete örökre megmarad.”

Azt mondja, hogy „fő- és alpapokat nem ismer”. En megismertetem: főpapok, apátok, püs-pökök, érsekek, bibornokok és a pápa, a kik csak-ugyan bírnak pásztorbottal, minővel birt B. K. volt apát ur, mit ön is láthatott legalább a püspöki köruton tartott misék alkalmával. Az ezek után levő papokat nevezik alapszágnak, de ezek közül csak a szentkatolnaiaknál láthatott botot, mert én a könyvet még nem hallottam bot-nak nevezni. Lásza, itt is tanul az ember.

Hogy nem volt a választásból kizárva, bizonyít-sa ve hivatalos okmánynyal, mert most is azt mon-dom, hogy úgy volt! Ön a legközelebbi megye-bíró-választáson nem volt választható. Nem hogy közfelkiáltással meg lett volna választva, de még szóba se jöhetett; miért is néhány embere ugy-e, hogy elfutott a gyűlésből? Lám, lám, nem önön maradt-e a kiérdemelt szép czim? Különben ezt eddigelé sokszor szemére vetették, de nem akarta elismerni, pedig ezt minden választó így tudja. Hát a folyó évi február 24-én délután tartott gyű-lés végén nem ígérte-e meg egy egyházi tanácsos, hogy ha kívánja, írásban is megmutatja azon püs-pöki rendeletet?

A mire hivatkozik, hogy t. i. egyszer Gy. I. ki-vételével kikiáltották, az régebben történt, de sem a püspöki biztos, sem a helybeli plebános

urak nem ohajtották megyebírónak, mely gyűlésen Gy. I. jegyzőkönyveltette ön elleni véleményét, s a czél el lett érve, mert az ön megválasztatása nem lett helyben hagyva s így lett Gy. A. az ön helyébe választva.

A példabeszédre vonatkozó szarvas okoskodásának meg ön kitörte a szarvát, mert lehet, a szükség követelte. (Himmemü tyukról, tehát nem létező állatról beszélt.)

A „czölömpökre“ vonatkozó megjegyzésére nézve azt kértem: vajjon azon kályhafakból hasított, „restek terhe“ felirással ellátott fegyelmi és szorgalomra serkentő eszköz terhesebb volt-e, mint az ön dédelgetettje által eszközölt vas-méterruddal való lapogatás és fejkopolás? Kértem: hány fu-gyermek engedi fejét megfésülni? s hány szülő gerjed haragra, mert a nem czölömpökkel serkentő tanító a gyermekeknek nadrágjára, fejére és hátára nyomtatja fegyelmi eszközét?

Ha pedig a 12-ik számban kiadott négy kérdésre nem felel, ezt megritirálásnak tekintem s magamévá téve a dolgot, könyörülök. Hisz a harcban megszabt egyének a legzsarnokabb ellenség is megszanja, sőt ha szükség, gyógykezeléti is! Én is megszanom önt, mint erkölcsi harcban megsebzettet, s mindaddig fegyverszünetet tartok, míg kigyógyulását írásával igazolva nem látom.

Egy falusi.

## A gazdaközönség figyelmébe.

Dávid Gyula és társa kereskedők Kézdi-Vásárhelyt jó minőségű

## írós vaját

bármily nagy mennyiségben mindig bevásárolnak.

Alólirott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Kézdi-Vásárhelyt a róm. kath. iskola átellenében

## nyerges- és kárpitos-üzletet

nyitottam. Magamat a n. é. közönség pártfogásába ajánlom.

Tisztelettel

**Vilikó György,**  
nyerges és kárpitos.

Sz. 2816—1888.

tkvi.

## Arverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbírósa mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Benke Ádámné pávai lakos végrehajthatónak ügyv. Szilágyi Ferenc ügygondnok által képviselt pávai Czipa János végrehajtást szenvedett elleni 43 frt tőkekövetelés s járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék — kovásznai kir. járásbírósa — területén levő Páva községében fekvő, a pávai 692. számú tjkvben 122., 123. hr. sz. alatti ingatlanból járandóságára, mely időközben pávai Deák Juliánna tulajdonába ment át, 500 frt, 3371. hr. sz. alatti ingatlanra 15 frt, összesen 515 frtban ezennel

megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi márczius hó 29-ik napján délelőtti 9 órakor Páva község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Kovácsnán, 1888. évi december hó 14-ik napján.

**Dobay János,**  
kir. járásbíró.

Sz. 627. k. i.

1889.

## Hirdetmény.

Alattirt közhírré teszem, hogy a kir. adófelügyelő urnak 3157—1889. február hó 26-án kelt leirata szerint az 1889-re kivetett III. osztályu keresetadóról szóló lajstrom mai naptól kezdve 8 napra a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetett, melyet mindenki megtekinthet.

Mindazok, kik ezen adókitetés ellen netán felszólamlani akarnak, ebbeli felszólamlásukat a kir. adófelügyelő urhoz czimezve, folyó évi márczius hó 15-éig hozzám benyújtani felhivatnak.

K.-Vásárhelyt, 1889. márczius 7-én.

**Bartók Károly,**  
polgármester.

## Egy jó könyv.

..... A küldött könyv útmutatásai ugyan rövidék és volések, de mintha csak a gyakorlati használatra termettek volna; nekem és családomnak a legkülönbözőbb betegségek esetében igen kiváló szolgálatokat tettek. Így és hasonlóképen hangoznak a Köszönőiratok, melyeket Richter kiadó-intézete „A Betegbarát“ című, rajzokkal ellátott könyv elküldéséért majdnem naponként kap. Mint az ahhoz nyomtatott s a szerencsésen meggyógyítottaktól származó értesítések tanúsítják, az abban foglalt tanácsok követeése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak eredményei vannak letéve, megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerozni óhajtja, az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot“ és pontos címét s címzeze a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe • Lipcsében. A megküldés ingyen történik. •

## Az „Albina“ takaré- és hitelintézet brassói fióktelepe átvesz takarékbetéteket

és ha ezek legalább három hóig az intézetnél hagyatnak, azok után

**minden utólevonás nélkül tiszta 5% kamatot**

fizet.

A legkisebb betét 50 kr. A kamatok félévénként, január 1-én és július 1-én tőkésítettnek. A kamatozás a betétet követő naptól kezdődik és a felvétel előtti nappal végződik; tizenöt napnál rövidebb tartamu betét után kamat nem fizetetik.

**Betétek, felmondások, pénzfelvételek és visszafizetések a m. kir. posta útján is eszközölhetők és az intézet által mindannyiszor posta fordultával franko intézetnek el.**

A betétek névre, betűre stb. szólhatnak, avagy aképen is kiköthetők, hogy a kifizetés csak egy bizonyos személy kezéhez, vagy egy bizonyos esemény beálltával (mint nagykorúság, házasság stb. esetében) történjenk.

500 frtig a visszafizetés látra történik. Nagyobb összegek a történt egyezményhez képest előbb felmondandók.

Három hónál rövidebb betétek rövid felmondási határidőkre 4 százalékkal, betétek bármily magasságban, melyek látra fizetendők viszsza, 3 1/2 százalékkal kamatoztatnak.

## Nyilvános egyházi és iskolai alapoknak

és mindazoknak, kik biztos és jövedelmező értékpapirokat kívánnak birni, kiválóan ajánlhatók

az „Albina“ takaré- és hitelintézet 5%-os záloglevelei.

Ezek a budapesti tőzsdén jegyeztetnek és

**minden levonás nélkül 5%-ot kamatoznak és legnagyobb biztosítékot nyújtanak,**

miután azok 1) egy több mint háromszoros értékű jelzálog által (tehát gyámhatósági biztosítékon fölül), 2) a törvény szerint előszabott 200,000 frtyi záloglevél biztosítéki alap által és 3) az egész intézeti vagyon által fedezve vannak.

A kamatszelvevények félévénként január 1-én és július 1-én az intézet pénztáráinál Nagy-Szebenben és Brassóban, valamint a „Kereskedelmi bank“-nál Budapesten váltatnak be.

A záloglevelek legkésőbb 30 év alatt kisorsoltatnak és névértékben beváltatnak, — ezen záloglevelek

**500 és 1000 frtos darabokban, 99 árjegyzés szerint,**

**az „Albina“ takaré- és hitelintézet brassói fióktelepénél** kaphatók, mely fióktelep

**a Székelyföld t. cz. timármestereivel** ezennel tudatja, hogy egy kitűnően berendezett nyersbőr-

raktárt tart bizományban, a hol folyton legjobb minőségű

**száraz ÖKÖR- és TEHÉNBŐRÖK, PITTLING és KNEIPENEK** kaphatók.

Ezen Brassóban levő legnagyobb raktár gazdag választéka, kitűnő minősége és jutányos árainál fogva, mely nagy és tömeges forgalomra számít, **vevőknek nagy előnyt biztosít.**

Bővebben értekezhetni naponta 8—2 óráig az „ALBINA“ takaré- és hitelintézet brassói fióktelepe üzlethelyiségében, Brassó, főtér 91. sz. a.